

12.07.18.07.13г sp 2754

18

СЛАВА

12 юли 2013 година

КОМПАС

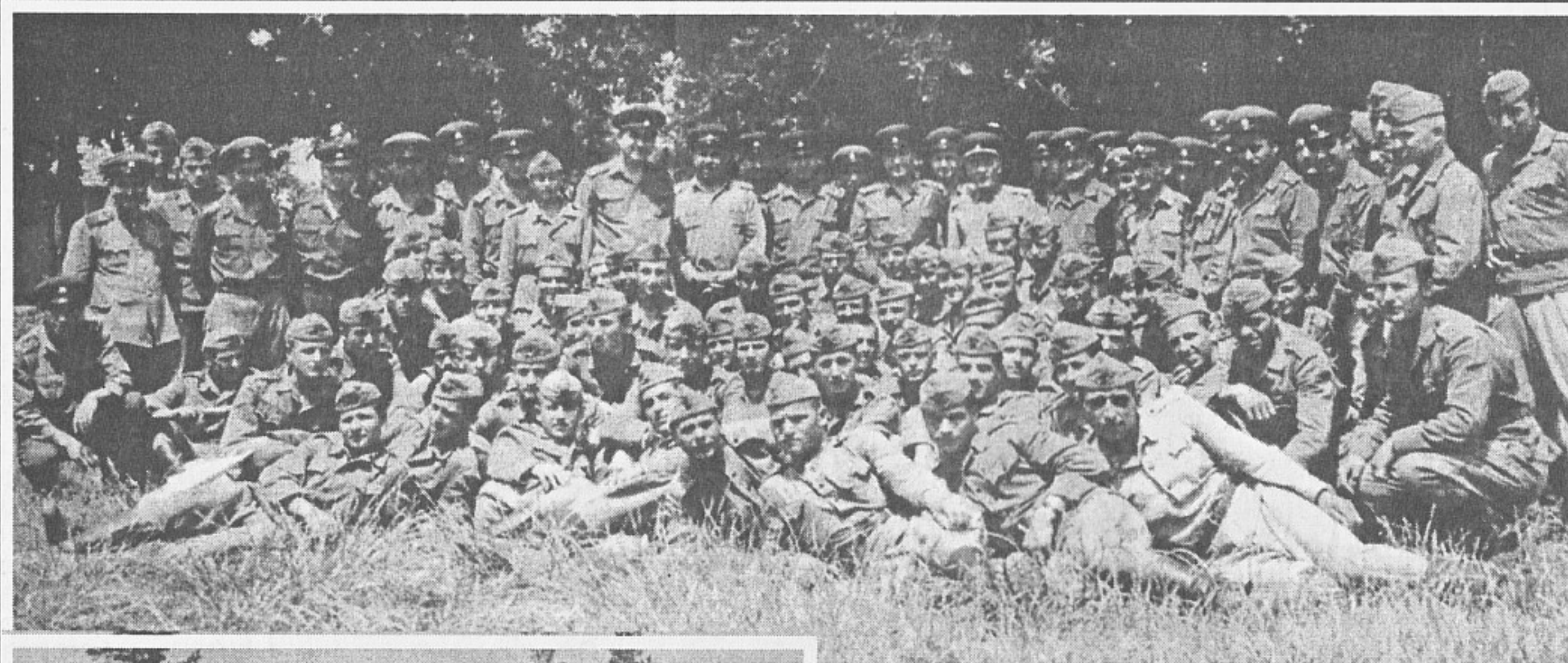
Горещо военно лято 4

Да намерим най-достоините командири за обучение на децата в кадетския полк, за да не носят след това обида в сърцата си по 50 години, както това се е случило с ракетчика от 7-ми Бояновски дивизион, 73-годишният старшина о.р. Сотир Камалиев

Ярослав Коюмджиев-секретар на СОСЗР-Бургаска област

Горещото военно лято е в разгара си. И не само в пряк смисъл с температурните си рекорди, но и с многото военни учения и мероприятия, случващи се този месец. В момента се провеждат ученията „Бриз 2013“, с полети за мисията MEDEVAC на полигон „Ново село“ започна участието на сили от българските ВВС в международната подготовка Black Sea Rotational Force-2013. Екипажите от 24-та авиобаза с вертолет „Ми-17“ и медицински екипи от ВМА на 2 и 4 юли изпълниха задачи за авиомедицинска евакуация. В изпълнението им участваха и военноръководители от Морската пехота на САЩ.

В сряда започнаха и първите полети от подготовката „Тракийско лято 2013“ с изпълнение на тактически полети на малка височина, превоз на войски и товари, и тактически въздушен десант. Мисиите от българските ВВС ще изпълнят екипажи от 16-а транспортна авиогрупа – Враждебна със самолет С-27J Spartan. 24-та авиобаза и летище Пловдив за пореден път домакинстват българо-американската подготовка. Ръководството на полетите за целия период /8.07.- 21.07./ ще се осъществява от военни ръководи-

Целият 7-ми дивизион Бояново 1962 г

Снимки: Сотир Камалиев 1962 г.

и Базата за командване, управление и наблюдение.

В сряда на летище Пловдив се пребазира и последният от американските военнотранспортни самолети С-130, които ще участват в подготовката. През настоящата седмица екипажи от База за предно разполагане – Безмер със самолети „Су-25“ ще участват в международното военноморско учение „Бриз 2013“, а от следващата започват изпълнението на задачи за непосредствена авиационна поддръжка на Сухопътните войски /CAS/ в хода на Black Sea Rotational Force-2013. Всичко това е прекрасно – и пари за учения в армията има при новото ръководство на МО в лицата на министър Ангел Найденов и зам.министрите Иван Иванов и Ниджми Али, и самите армейци са доволни от новите промени в министерството.

Но за обучението на децата трябва да си припомним и лошите примери, за да не допускаме тяхното повтаряне за в бъдеще. Един такъв пример ми сподели старшина о.р. Сотир Камалиев, член на нашата нова асоциация към СОСЗР - Бургаска област. Това го споделя той: „Предимство ли е да си непокорен?“

Септември 1961 г. завършвах редовната си военна служба в мотострелковия полк, в град Ямбол. Бях поканен от полковник Мермерски (командир на артилерията в дивизия Ямбол) и капитан Величко Георгиев – командир на артилерийски дивизион в състава на мотострелковия полк в град Ямбол, да замине на обучение в СССР като ракетчик, с обещанието, че след завръщането ни от СССР ще ни бъде присвоено офицерско звание.

Бях произведен от младши сержант в сержант и октомври 1961 г. стъпихме на съветска земя. Бяхме 8 българи – двама изчислители, двама метеоролози, двама топографи и двама пусковици (командир на отделения пускова обстановка). На обучение в СССР по същите специалности бяха и

Взвод изчислители в Луга 1962

военни от ГДР, Полша, Чехословакия, Унгария, Румъния и България. Пристигнахме в град Луга (на 147 км от Ленинград тогава) във войскава част, обслужваща ракетен полигон за тактически ракети.

Условията за подготовка за „учениците“ бяха фантастични за нашите представи.

Офицерите-преподаватели съответстваха на базата за подготовка (практическа и теоретическа). Самият аз, сержант Сотир Петров Камалиев и сержант Христо Стоянов Ташев попаднахме в взвод за подготовка на данните за пуск или по наши стандарти изчислители. След като получихме данните от специализиран джип с устройства за топографско привързване на отделението по топография и от отделението по метеорология, което сондираше атмосферата на височина 1500 м през всеки 200 м, ние, изчислителите, в рамките на един час и двадесет минути трябваше да дадем данни за пуск на ракета, с обикновен заряд. Отделението на пусковата машина на база изчислените данни настройваше пусковата машина за пуск. Турската армия по това време беше въоръжена с тактически ракети „Онес Джон“. Нашите тактически ракети, т.е. съветските ракети в нашите ръце трябваше да превъзхождат турските „Онес Джон“ с 10 км в далекост.

След 6-месечна подготовка и полагане на държавни изпити в края на април 1962 г. се приземихме на родна земя. След едномесечен отпуск на 2 юни 1962 г. пристигнахме в село Бояново, Ямболски окръг. Дивизионът, в смисъл Седми Бояновски ракетен дивизион, беше сформиран със съответно подбран офицерски, сержантски и войнишки състав

при свръхсекретни условия. Имахме на въоръжение няколко ванюши на камион „Прага“, с които излизахме уж на учения, за да скрием от любопитните какъв е този скрит в Бояновската гора дивизион.

За командир на дивизиона беше назначен майор Маринов, за началник-щаб майор Желев, за командир на първа батарея капитан Неделчев и командир на втора батарея - капитан Радев. Командир на пускова машина на първа батарея беше лейтенант Мутафов, командир на втора батарея на пусковата машина – старши лейтенант Анастев. При лейтенант Мутафов изчислителите бяха Христо Ташев, Йордан Грънчаров – топограф, Райко Райков – метеоролог и старшина Зерков – пусковик. При старши лейтенант Анастев бяха аз – Сотир Камалиев – изчислител, Димитър Камбуров – метеоролог, Йордан Радев – топограф и Христо Рахнев – пусковик.

Учебните занятия с войниците се провеждаха при строга секретност. За да не изпадам в подробности на всички офицери, сержанти и войници беше разяснено от ВКР (Военно контраразузнаване) при кореспонденция и срещи с близки и приятели по никакъв повод да не става дума за ракети и ракетно поделение. При нас в Бояново бяха обучени войници и офицери от два бъдещи ракетни дивизиона - Грудово и Хасково.

След едногодишна подготовка личният и командният състав на седми ракетен дивизион на село Бояново показа отлични резултати по бойната и политическа подготовка. При положени изпити пред командването на Трета армия ни беше разрешено да произведем първия пуск на тактическа ракета във Варшавския договор и

Български войници преди 50 години в Русия

извън територията на СССР.

И това се случи на 11 май 1963 г. от полигона в село Ново село, недалеч от село Славянци. Подготовката на пуска беше ръководена от Министерство на отбраната, от полковник Кавалджиев. На самия пуск присъстваха гости от Министерство на отбраната на СССР, Полша, Чехословакия, ГДР, Унгария, Румъния и присъстваха партийни и държавни ръководители на държавите от Варшавския договор. Разбира се, събитието мина и с присъствието на Тодор Живков. След пуска на командира, майор Маринов и ЗКТЧ капитан Илиев, бяха присъдени звания - подполковник Маринов и майор Илиев, лично от Добри Джуров, с разрешение от Тодор Живков.

По време на подготовката аз и редник Петров – изчислител решихме да преизчислим таблицата за пуск на ракета с обикновен заряд и постигнахме съкращение на времето за подготовка на данните от един час и двадесет минути на двадесет минути. Времето за преизчисление на цялата таблица беше около тридесет и пет дни.

По време на самия пуск подполковник Балканджийски научи от началник-щаб капитан Кирчев за нашата рационализация за подготовка на данните. Бях повикан от подполковник Балканджийски и той със всичката си мъдрост на голям началник ми разпореди за петнадесет дни да направя преизчисление на таблицата за ракета със стикована ядрена глава. Разбира се, аз възразих, че това е невъзможно, но...

След петнадесет дни работа стигнахме горе-долу до една втора от процеса. Строгий командир ме извика и ме наказа с десет денонощия арест за неизпълнение на заповед. Излежах десетте дни

арест и му показах среден пръст.

С риск да бъда съден за неизпълнение на заповед аз се заклек, че няма да преизчислявам повече. Войникът Петров без мен, въпреки че му беше въздействано, не можа да се справи. Опитвах се да ме кандардисват комсомолски секретари, ЗКПЧ-ета, ЗКТЧ-ета, командирът Маринов се видя в чудо с такава дебела глава като моята.

Накрая ме извика при себе си генерал Бакалов, командир на дивизията в Ямбол. Това беше един интелигентен офицер. Разговаряхме около час. Той отлично разбра обидата ми и дисциплинарно бях освободен от редовете на Българската народна армия. Независимо от всичко, тази 2013 г. по една случайност гледах предаването „Предай нататък“ на Наталия Симеонова, където подполковник Балканджийски не знам как, полетя с първата ракета и още повече на юбилейната среща в град Ямбол, в присъствието на генерал-полковник Кирил Косев, генерал-лейтенант Тодоров и други генерали и офицери от всички родове ракетни войски си приписа неимоверни заслуги за първия пуск с тактическа ракета.

Зададох си въпроса: Защо нито един от офицерския състав на Бояновския дивизион не дойде на юбилейната среща? Разбира се, всички имаха някакъв повод, за да не присъстват, но може би поводът беше присъствието и измислиците на строгия командир подполковник Балканджийски?

Непокорният старшина: Сотир Камалиев

П.С.: Има много подробности, които за петдесет години или са забравени, или са избледнели, но да се правим на герои (непризнати от истинските офицери, сержанти и войници, осъществили пуска) това не звучи гордо.”